

Ambrosius zegt mede: „Hetwelk men langer leeft, dat brengt men door met pijn en smart”. Ook de oude heer heeft in het laatst veel pijn en smarten gehad. En zoo gaat het ook met mij.

Maar om mijn reden te eindigen — want het zoude u mogelijk vervelen en ik moet nog tot mijn gemeente spreken — gij moet God bidden — ik zal het mede doen — dat Hij u een goeden herder moge wedergeven, die u in alle goed werk voorgaat. Want God straft somtijds een gemeente om hare zonden en geeft kwade herders. Daarom moet gij bidden. Ook moet gij veel voor den ouden heer bidden en veel om hem denken. Ook moet gij uw jongen leeraar onderdanig zijn en veel voor hem bidden, dat ook hij u in alle goed werk voorgaat. Ook moet gij uw opperhoofd onderdanig wezen, uw aardsche zoowel als uw geestelijke, want als wij sterven is dat nuttig voor onze zielen en voor diegene, die ons bevolen zijn. Want als gij biecht zoo worden wij borge. En wij zullen in den jongsten dag met onze gemeente opstaan, gelijk Petrus met zijn gemeente en Paulus met de geheele wereld. Dan zullen wij komen met degenen die wij gebaard hebben, en wenschen daarbij dat de oude heer en ik en gij allen in de eeuwige glorie mogen ingaan. Amen”.

TER NAGEDACHTENIS AAN PASTOOR J. A. SCHOLTEN.

Een enkel woord van waardeering moge in dit tijdschrift worden gewijd aan de nagedachtenis van een man, wiens naam aan slechts weinigen bekend was, doch die een groote liefde koesterde voor het Friesche volk en zijne geschiedenis en zich op het gebied der oudheidkunde werkelijke verdiensten heeft verworven.

Eenvoudig als geheel zijn persoonlijkheid was de loop van zijn leven.

Geboren te Oldemarkt 30 Mei 1827, was hij eenige jaren in de geestelijke bediening te Irnsum werkzaam en daarna

meer dan vijftig jaren lang, van 6 Oct. 1859 tot aan zijn dood, 20 Oct. 1911, pastoor der R. Kath. gemeente te Nes op Ameland. Doch dit uiterlijk zoo eenvoudige leven is rijk geweest aan verdiensten op velerlei gebied.

Het ligt niet op den weg van dit tijdschrift om een beeld te schetsen van zijn vruchtbaren geestelijken arbeid op het eiland, van de opoffering, om zijn geheele leven te wijden aan het heil eener arme en zoo afgelegen gemeente, terwijl hem meerdere malen een betere parochie werd aangeboden, van de vereering, die hij bij de geheele bevolking, ook de andersdenkende, om zijn minzaamheid en weldadigheid genoot. Hier moge alleen gewezen worden op het fraaie kerkje, dat door zijn bemoeiingen op Ameland verrees. Gebouwd door Dr. Cuypers, verraadt het in al zijn eenvoud toch de hand van den meester. Het was een groote voldoening voor Pastoor Scholten, toen voor eenige jaren Z. K. H. Prins Hendrik bij een bezoek aan het eiland ook zijn kerkje kwam bezichtigen.

Den tijd, dien zijn geestelijke bediening hem overliet, besteedde hij voor een groot deel aan de studie der vaderlandsche kerkgeschiedenis en oudheidkunde; nog in de laatste jaren van zijn leven trachtte hij zooveel mogelijk op de hoogte te blijven van hetgeen op dit gebied verscheen. Hij kende als geen ander de in menig opzicht merkwaardige geschiedenis van het eiland. Het is zeker te betreuren, dat hij de vruchten van zijne langdurige studiën niet in een of ander geschrift aan het nageslacht heeft meegedeeld. Zijn al te groote bescheidenheid belette hem openlijk op te treden.

Meer positieve verdiensten heeft hij zich verworven voor het Friesch Museum van oudheden. In 1879 werd hij benoemd tot corresponderend lid van het Friesch Genootschap en sedert dien tijd kan men bijna geen der jaarverslagen van het Genootschap doorbladeren, zonder zijn naam onder degenen aan te treffen, die door geschenken het Museum verrijkten; vooral munten, koralen en voorwerpen op Ameland gevonden stuurde hij naar

het Museum op. Omdat hij alles aan het Museum weg-schonk, bezat hij geen eigen collectie, tenzij van eenige antieke schilderstukken, echter niet van bijzonder groote waarde. In het jaar 1900 nam het Friesch Genootschap hem wegens zijn verdiensten op onder het getal harer buitengewone leden, een onderscheiding, die hij zeer op prijs stelde. H. M. de Koningin benoemde hem tot ridder in de orde van Oranje Nassau.

Moge deze korte bladzijde er iets toe bijdragen, dat eenigzins de herinnering bewaard blijve van een man, die èn om zijn hoedanigheden als mensch èn door zijn pogen om met geringe middelen zich verdienstelijk te maken voor de Friesche oudheidkunde, niet geheel in vergetelheid bij het Friesche volk behoorde te geraken!

Amersfoort 1913.

Dr. J. DE JONG.

KORTE BERICHTEN EN BOEKBESPREKING.

Een laatste brief van Lourens Alma Tadema. In 1912 klopte het Bestuur van het volkssanatorium „Herema-State” te Joure bij tal van Nederlandsche en vooral bij Friesche kunst-schilders aan om inzendingen voor eene verloting ten bate van genoemde instelling. Ook Tadema ontving in dien zin een schrijven van den onvermoeiden voorzitter der verlotings-commissie, den heer J. H. H. Piccardt, burgemeester der gemeente Wonseradeel. Het antwoord van den vermaarden schilder, dat hier onder volgt, is in menig opzicht merkwaardig. De heer Piccardt had de goedheid, dit schrijven, evenals de brieven der andere artiesten, op ons verzoek, aan het Friesch Museum, waar de kunstwerken van 22 Mei—1 Juni 1912 geëxposeerd werden, ten geschenke te geven. Nauwelijks een maand na het schrijven van dezen brief, den 25 Juni 1912, is Tadema te Wiesbaden overleden.